Gemeente Raalte

INFORMATIENOTITIE RAAD

Onderwerp	Informatie over ontwikkelingen in het dossier stikstof en Provinciaal Programma Landelijke Gebied (PPLG)
Zaaknummer	93576-2022
B&W vergadering	29 november 2022
Portefeuillehouder	Dhr. B.J.M. (Ben) Nijboer
Behandelend ambtenaar	Leonie van Dam en Birgitte Keijzer telefoon: , e-mail:

Kennis te nemen van
De stand van zaken rond recente ontwikkelingen op het stikstof dossier en programma's landelijk gebied.

Inleiding
U wordt regelmatig geïnformeerd over de stand van zaken rond diverse ontwikkelingen in en rond het stikstofdossier. Op dit moment zijn er een aantal ontwikkelingen waarover wij u graag informeren.
1. Rapport Remkes en de reactie van het kabinet
2. Provinciale ontwikkeling - van aanpak Stikstof naar het Provinciaal Programma Landelijk Gebied (PPLG)
3. De situatie rondom PAS-melders
4. Het vervallen van de partiele vrijstelling voor de bouwfase

De ontwikkelingen rondom stikstof, landbouw en het landelijk gebied gaan snel, het kan zijn dat er op deze onderdelen soms weer nieuwe ontwikkelingen zijn voordat de gemeenteraad deze informatienotitie ontvangt. Wij blijven u hierover daarom regelmatig op verschillende manieren informeren

Kernboodschap
Er is veel gaande bij de verschillende overheden met betrekking tot stikstof en het landelijk gebied. Op dit moment wordt er nog veel uitgewerkt en is er nog geen duidelijkheid over de gevolgen hiervan in de gemeente. Naar verwachting wordt met kamerbrieven eind november/begin december over bijvoorbeeld de piekbelasters en invulling van nadere doelen op het gebied van klimaat weer meer duidelijk. Misschien komt er dan ook meer perspectief voor de PAS-melders. Inmiddels kijken we samen met de provincie actief naar de situatie rond alle PAS-melders om mogelijke oplossingen voor te bereiden. Ten aanzien van het vervallen van de vrijstelling voor stikstofeffecten van de bouwfase van projecten voorzien we als gemeente op korte termijn geen grote effecten. Over de verdere aanpak van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied en de uitwerking in Salland wordt de gemeenteraad op 7 december nader geïnformeerd. In dit proces kan de gemeente via de gebiedstafel inbreng leveren. Dit proces staat onder tijdsdruk, op 1 juli 2023 moet de provincie het PPLG aan het rijk opleveren.

1. Advies Remkes en de reactie van het kabinet
De heer Remkes geeft in zijn rapport van 5 oktober 25 aanbevelingen en schetst een aanpak langs drie lijnen:
Lijn één: Nederland van het slot af en ruimte maken. Een korte termijn aanpak van maximaal een jaar om ruimte voor vergunningverlening te creëren door de aanpak gericht op piekbelasters, onder andere zodat PAS-melders met voorrang kunnen worden vergund.
Lijn twee: een langjarig perspectief voor de agrarische sector en het landelijk gebied. Een visie van het kabinet wat waar wel kan en werken aan een robuuste toekomst voor de landbouw.
Lijn drie: de gebiedsgerichte transitie realiseren. Het leggen van de gebiedspuzzels om onder andere de natuurdoelen te realiseren.

Het kabinet heeft aangegeven deze lijnen integraal verder uit te werken.

Voor het landbouwperspectief gaat men onder andere werken aan een landbouwakkoord. De planning bij het Rijk is dat er eind november 2022 een Kamerbrief volgt over de toekomst van de landbouw met een verdere uitwerking van het coalitieakkoord en het rapport van de heer Remkes. Deze brief is kaderstellend en richtinggevend voor het landbouwakkoord, waarvan het streven is deze in het begin van 2023 te sluiten. Parallel daaraan volgt eveneens een hoofdlijnenbrief van het kabinet over het Nationaal Programma Landelijk Gebied (NPLG) waarin de belangen van de boeren, natuur, water en klimaat worden samengebracht met het oog op een vitaal platteland. In deze hoofdlijnenbrief staan ook de landelijke doelstellingen op het gebied van water klimaat en natuur. Deze zullen vervolgens richting januari 2023 in gezamenlijkheid met onder meer de provincies en sectoren worden door vertaald per gebied in richtinggevende doelstellingen. In januari wil het kabinet tegelijkertijd de richtinggevende (stikstof) doelen voor andere sectoren vaststellen.

Piekbelasters
Ten aanzien van de opkoop van piekbelasters is op dit moment nog niet duidelijk of het ook bedrijven binnen de gemeente Raalte gaat treffen. Dit hangt af van de definitie van piekbelasters. Naar verwachting wordt dit na de aangekondigde kamerbrief van eind november meer duidelijk. Op de situatie rond de PAS-melders gaan we bij punt 3 verder in.

Ten aanzien van lijn twee en ook drie sluit dit ook aan bij de insteek die de provincie Overijssel in de 3x3[1] aanpak in het kader van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied en de voortzetting en verbreding van de gebiedsgerichte aanpak stikstof in de zes deelgebieden in Overijssel, waaronder in Salland.

1. Provinciale ontwikkeling - van aanpak Stikstof naar het Provinciaal Programma Landelijk Gebied
In september 2022 heeft u al de eerste informatie ontvangen over de verbreding van de gebiedsgerichte aanpak in het kader van het Provinciaal Programma Landelijk Gebied[2]. Dit traject is inmiddels ook gestart en heeft samenhang met andere trajecten van de nieuwe Omgevingsvisie Overijssel en de uitwerking van de ruimtelijke puzzel in het kader van de NOVEX[3] die door het Rijk bij de provincies is neergelegd.

- In de Rond de tafel van 1 december wordt u over zowel de verstedelijkingsstrategie (die onderdeel is van deze ruimtelijke puzzel) en het fundament voor de Omgevingsvisie van Overijssel in aanloop op een nieuwe Omgevingsvisie Overijssel nader geïnformeerd.
- Op 7 december is er voor de gemeenteraden van Olst-Wijhe, Deventer en Raalte een gezamenlijke informatiebijeenkomst over het Provinciale Programma Landelijk Gebied (PPLG) in Salland (Bijlage 1). De uitnodiging hiervoor is nogmaals bij deze informatienotitie gevoegd. Vooruitlopend hierop treft u in Bijlage 2 een presentatie aan met de hoofdlijnen van het de houtskoolschets voor het PPLG.
  Op deze avond wordt ook ingegaan op de ontwikkelingen van het gebiedsplan voor Salland, Salland Loont en het landbouwbod. Op deze avond zijn naast de raadsleden en college's alle gebiedspartners van de gebiedstafel Salland uitgenodigd.

Rol raad en planning 2023
Als gebiedspartner zijn we via de gebiedstafel Salland betrokken bij de opstelling van het gebiedsprogramma Salland voor het PPLG. De provincie draagt de eindverantwoordelijkheid. Het is een proces onder tijdsdruk, waarin we u op enkele momenten kunnen informeren over de voortgang. Na de bijeenkomst voor de raden op 7 december zullen we u op basis van de eerste versie van het PPLG medio januari informeren in een rond de tafel. Daarbij kunt u dan (net als Provinciale Staten) nog wensen en bedenkingen voor het gebiedsprogramma Salland meegeven. Deze kunnen wij dan via de gebiedstafel inbrengen. Daarna informeren we u net voor de zomer over de voortgang van het gebiedsprogramma en het PPLG. Per fase bekijken we of, wanneer en hoe we u informeren. Hierbij zoeken we naar balans tussen de hoeveelheid informatie en hoe we u goed op de hoogte kunnen houden.

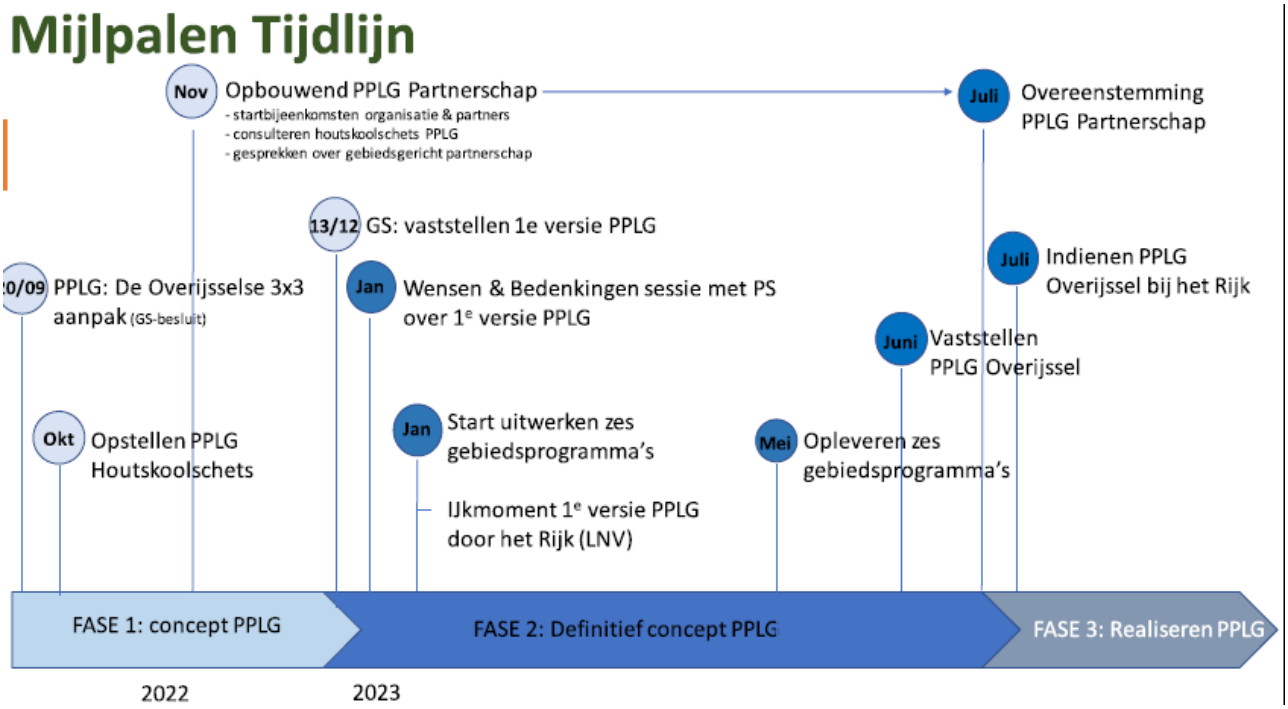
---

[1] Meer informatie is te vinden op Stikstof: 3 x 3 aanpak - Provincie Overijssel
[2] Meer informatie op de website van provincie Overijssel: Provinciaal Programma Landelijk Gebied - Provincie Overijssel
[3] Het programma NOVEX geeft regie aan het leggen van de ruimtelijke puzzel in samenwerking met provincies, gemeenten en waterschappen. Het zorgt voor samenhang in het ruimtelijke beleid, verbindt de 22 nationale programma's en het versnelt de uitvoering door te sturen op heldere voorwaarden en concrete uitvoeringsafspraken. Programma NOVEX | Rapport | Rijksoverheid.nl

Pas in de uitwerkingsfase van het PPLG zal de provincie samen met de gebiedspartners in samenspraak met inwoners, ondernemers en organisaties uitwerking van de deelgebieden doen. Dat is op dit moment nog niet nader uitgewerkt. Hoe het partnerschap in de PPLG per deelgebied en op provinciaal niveau met de verschillende gebiedspartners is een belangrijk onderdeel in de ontwikkeling van de PPLG.

In Salland wordt door de gezamenlijke gebiedspartners op dit moment wel gewerkt aan een aantal pilotprojecten in het kader van een integrale aanpak voor een paar deelgebieden. Hiermee wordt ingegaan op de vraag van de provincie om te komen met koploperprojecten. Op 7 december zullen we u hierover nader informeren.

In de volgende figuur zijn de mijlpalen weergegeven van de verschillende onderdelen van het PPLG van provincie Overijssel.

2. De situatie rondom PAS-melders

Zoals al eerder in de Wet Stikstof en Natuur is opgenomen en ook in het rapport van de heer Remkes nogmaals is benadrukt is het legaliseren van de PAS-melders van belang. Zij hebben in het kader van de PAS te goeder trouw gehandeld. Remkes geeft zelfs aan dat deze groep voorrang moet krijgen. De praktijk is echter weerbarstiger, zo blijkt uit recente ontwikkelingen in de provincie Overijssel waarbij zij genoodzaakt zijn om handhavingstrajecten in dit kader door te zetten. Meer informatie hierover vindt u in een Vraag en antwoord document https://www.overijssel.nl/onderwerpen/natuur-landschap/stikstof/faq-handhavingstrajecten-pas-melders/ en de uitleg van gedeputeerde De Bree die hier te vinden is: https://m.youtube.com/watch?v=pWh57rG1h9M

De oplossing hiervoor ligt bij het Rijk en hieraan wordt gewerkt. Er moet een juridisch houdbare oplossing komen. GS van Overijssel hebben hiertoe in bijgevoegde brief aan de minister van stikstof en natuur ook opgeroepen (Bijlage 3). In de eveneens bijgevoegde brief hebben de partners vanuit de gebiedstafel Salland een ondersteunende oproep aan de minister gedaan (Bijlage 4). Op dit moment weten we van één PAS-melder binnen de gemeente Raalte waar handhaving aan de orde is en voor twee andere situaties kan handhaving aan de orde zijn.

Naar aanleiding van protesten op 16 november bij het provinciehuis over deze situatie heeft Gedeputeerde Staten op 24 november met de brief in Bijlage 5 gereageerd.

Inmiddels wordt in Salland actief gekeken naar de situatie rond alle PAS-melders en werken provincie, gemeente en gebiedspartners samen om de situaties zo goed mogelijk in beeld te krijgen en mogelijke oplossingen voor te bereiden om zodra er mogelijkheden zijn deze situaties ook zo spoedig mogelijk te kunnen legaliseren.

3. Bouwvrijstelling van tafel

Sinds 1 juli 2021 bevat de Wet natuurbescherming de bouwvrijstelling. De bedoeling daarvan was dat bij de vergunningverlening voor een project geen rekening hoefde te worden gehouden met de stikstofuitstoot van bepaalde bouwactiviteiten. Het werd hierdoor eenvoudiger om vergunningen te verlenen voor bouw- en infrastructurele projecten. Op 2 november 2022 heeft de afdeling bestuursrechtspraak uitgesproken dat de bouwvrijstelling niet aan Europees natuurbeschermingsrecht voldoet. (Zie Bouwvrijstelling stikstof van tafel, maar geen algehele bouwstop - Raad van State) De bouwvrijstelling mag daarom niet worden toegepast. Dat betekent niet dat er een algehele bouwstop geldt. Als vooraf duidelijk is dat er geen negatieve effecten te verwachten zijn kan de vergunningverlening door gaan. Als uit een zogenaamde voortoets (bijv. een berekening met het programma Aerius) komt dat er mogelijk negatieve effecten kunnen zijn voor Natura 2000 gebieden, kunnen nog een aantal andere mogelijkheden bekeken worden, zoals het inzetten van bouwmaterieel met minder uitstoot, bijv. elektrisch, of met een specifieke ecologische beoordeling onderbouwen dat de effecten toch niet negatief zijn. Als er een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming nodig lijkt, adviseren wij de aanvrager om vroegtijdig met de Provincie die hiervoor het bevoegd gezag is in overleg te treden en denken wij mee in mogelijke oplossingsrichtingen.

Voor grotere gemeentelijke projecten en bestemmingsplannen hebben we ook sinds juli 2021 nog wel de bouwfase in de onderzoeken meegenomen, hieruit zijn geen problemen naar voren gekomen. We blijven dit voor nieuwe projecten en ontwikkelingen doen. Bij eventuele knelpunten (bijvoorbeeld voor woningbouw) worden ook provinciaal en landelijk naar oplossingsrichtingen gekeken.

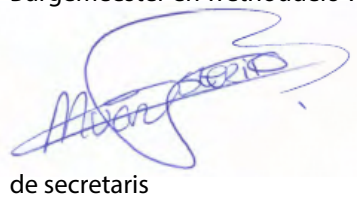
Vervolg

Wij blijven u informeren over de ontwikkelingen in het dossier stikstof en de Programma's voor het Landelijk gebied.

Communicatie

- Wij blijven de verbinding zoeken met de agrarische sector in onze gemeente. De inzet van de contactpersoon buitengebied hebben daarvoor met 1 dag per week ook uitgebreid. O.a. de agrarische nieuwsbrief wordt voortgezet.
- In het kader van de PPLG en de gebiedsgerichte aanpak wordt ook gekeken hoe dit op een goede manier naar de gebieden gecommuniceerd kan worden. We dringen ook bij met name Provincie en Rijk aandacht vragen voor heldere communicatie over de in te zetten trajecten. De avond voor raden en gebiedspartners op 7 december is op initiatief van Salland zelf georganiseerd.
- Ten aanzien van het vervallen van de bouwvrijstelling informeren we individuele aanvragers voor hun project over de mogelijke gevolgen voor hen.

Burgemeester en wethouders van Raalte,

de secretaris
Monique van Esterik

de burgemeester
Martijn Dadema